

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlášené: 22.07.1980 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1980 do: 22.01.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

87

VYHLÁŠKA

Ministerstva školství České socialistické republiky

ze dne 23. června 1980

**o mateřských školách, společných zařízeních jeslí a mateřské školy a
dětských útulcích**

Ministerstvo školství České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České socialistické republiky stanoví podle § 6 odst. 2 a § 45 odst. 2 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, a podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství:

§ 1

Základní ustanovení

Tato vyhláška se vztahuje na mateřské školy včetně mateřských škol pro děti vyžadující zvláštní péči a mateřských škol při zdravotnických zařízeních, na společná zařízení jeslí a mateřské školy a na dětské útulky ¹⁾ (dále jen "předškolní zařízení") v působnosti ministerstva školství České socialistické republiky.

§ 2

Organizace předškolních zařízení

(1) Všechny druhy mateřských škol, s výjimkou mateřských škol při zdravotnických zařízeních a mateřských škol pro tělesně postižené (§ 3), se zřizují jako zařízení s celodenní péčí nebo jako zařízení internátní. ²⁾

(2) Mateřská škola internátní je určena dětem, jejichž rodiče, pěstouni nebo jiní zákonní zástupci (dále jen "zákonní zástupci") nemohou o děti během týdne pečovat. Pro děti denně docházející může mateřská škola internátní plnit úkoly mateřské školy s celodenní péčí.

(3) Mateřská škola má nejvýše 4 třídy. V místech s vysokým soustředěním obyvatelstva nebo při zdravotnických zařízeních se může výjimečně zřídit mateřská škola nejvýše s 8 třídami, které tvoří dva organizačně oddělené celky o 4 třídách se společnou hospodářskou budovou.

(4) Do předškolních zařízení se přijímají jen děti smyslově, tělesně a duševně zdravé. V mateřských školách s celodenní péčí a v mateřských školách internátních se mohou zřizovat třídy bez celodenní péče a třídy pro děti lehce mentálně, smyslově nebo tělesně postižené nebo pro děti s lehčími vadami řeči, pokud se pro tyto děti nezřídí mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči.

³⁾

(5) Jesle a mateřská škola se mohou zřizovat též jako společné zařízení jeslí a mateřské školy (dále jen "společná zařízení"), se společnou správou a v jednom objektu. Společné zařízení je zařízením školské správy. ⁴⁾

(6) Předškolní výchovu ve společném zařízení odborně vede a školní inspekci v něm provádí okresní národní výbor. Léčebně preventivní péči o děti ve společném zařízení zajišťuje a kontroluje okresní ústav národního zdraví.

(7) Není-li v této vyhlášce stanoveno jinak, řídí se společné zařízení též předpisy pro jesle.

(8) Při mateřské škole nebo při společném zařízení se ve druhém pololetí školního roku zřizuje podle potřeby přípravné oddělení, ⁵⁾ v němž se děti připravují na povinnou školní docházku. Pokud v místě není mateřská škola nebo společné zařízení, nebo nemají-li tato předškolní zařízení dostatek místností, může být přípravné oddělení umístěno v budově základní školy, základní devítileté školy nebo v jiných prostorách.

(9) Dětské útulky se mohou zřizovat podle místních podmínek a potřeb jako stálé nebo sezónní zařízení.

§ 3

Druhy a typy mateřských škol pro děti vyžadující zvláštní péči

(1) Pro děti mentálně postižené se zřizuje zvláštní mateřská škola.

(2) Pro děti sluchově postižené se zřizují mateřská škola pro nedoslýchavé, mateřská škola pro děti se zbytky sluchu a mateřská škola pro neslyšící.

(3) Pro děti zrakově postižené se zřizují mateřská škola pro slabozraké, mateřská škola pro děti se zbytky zraku a mateřská škola pro nevidomé.

(4) Pro děti s vadami řeči se zřizují mateřská škola pro vadně mluvící a mateřská škola pro nemluvící.

(5) Pro děti tělesně postižené se zřizuje mateřská škola pro tělesně postižené.

(6) Pro děti nemocné a zdravotně oslabené, umístěné ve zdravotnických zařízeních, se zřizují mateřská škola při nemocnici, mateřská škola při dětské léčebně, mateřská škola při dětské lázeňské léčebně a mateřská škola při dětské ozdravovně (dále jen "mateřská škola při zdravotnických zařízeních").

(7) Pro děti smyslově postižené nebo tělesně postižené, pro děti s vadami řeči nebo pro děti umístěné ve zdravotnických zařízeních, které jsou též mentálně postižené, se zřizují mateřské školy pro děti s více vadami, například zvláštní mateřská škola pro tělesně postižené.

§ 4

Podmínky pro zřizování a zrušování předškolních zařízení

(1) Mateřská škola se může zřídit, přihlásí-li zákonní zástupci k pravidelné docházce nejméně 20 dětí. Národní výbor může mateřskou školu výjimečně zřídit i při nejmenším počtu 15 dětí, vyžaduje-li to společenská potřeba v místě. Mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči se může zřídit, je-li třeba poskytnout předškolní výchovu nejméně 10 dětem.

(2) Mateřská škola se může zřídit i pro děti od 2 let věku, nelze-li pro malý počet dětí zřídit v místě jesle a přihlásí-li zákonní zástupci k pravidelné docházce alespoň 20 dětí ve věku od 2 do 6

let; z toho musí být nejméně 6 dětí ve věku od 2 do 3 let. Zvýší-li se počet těchto dětí na 16, zřídí se oddělení jeslí; v tom případě se mateřská škola přemění na společné zařízení.

(3) Společné zařízení se může zřídit, přihlásí-li zákonní zástupci k pravidelné docházce do mateřské školy nejméně 20 dětí, do jeslí nejméně 16 dětí.

(4) Dětský útulek se může zřídit, přihlásí-li zákonní zástupci k pravidelné docházce alespoň 10 dětí ve věku od 3 do 6 let. Dětský útulek může přijímat i děti ve věku od 2 let, jestliže zákonní zástupci předloží potvrzení obvodního dětského lékaře, že dítě je dostatečně vyspělé a způsobilé navštěvovat dětský útulek.

(5) Přípravné oddělení se může zřídit, přihlásí-li zákonní zástupci k pravidelné docházce alespoň 15 dětí; ve výjimečném případě se může se souhlasem národního výboru, který předškolní zařízení odborně vede, zřídit i při nižším počtu dětí. Pokud jsou do přípravného oddělení přihlášeny i výchovně zanedbané děti, může se přípravné oddělení zřídit při počtu 10 dětí.

(6) Předškolní zařízení nebo přípravné oddělení se mohou zrušit, klesne-li počet pravidelně docházejících dětí pod nejmenší počet uvedený pro příslušné předškolní zařízení v předcházejících odstavcích. Mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči může být se souhlasem národního výboru, který ji odborně vede, ponechána v provozu i při nižším počtu dětí.

§ 5

Zápis a přijímání dětí

(1) Zápis dětí do předškolních zařízení pro následující školní rok se koná každoročně v měsíci květnu, zápis do přípravných oddělení se koná v lednu. Místo a dobu zápisu do předškolních zařízení stanoví ředitelka předškolního zařízení v dohodě s místním národním výborem do 15. dubna, do přípravných oddělení do 1. ledna; oznámení o místu a době zápisu zveřejní na budově předškolního zařízení. V místech, kde je více předškolních zařízení, se stanoví doba zápisu jednotně. Při zápisu dětí, jimž byl začátek povinné školní docházky odložen o jeden školní rok, předloží zákonní zástupci též rozhodnutí okresního národního výboru o odložení začátku povinné školní docházky. ⁶⁾ Při zápisu do mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči a do tříd zřizovaných podle § 2 odst. 4 předloží zákonní zástupci dále zprávu okresní pedagogicko-psychologické poradny o pedagogicko-psychologickém vyšetření dítěte a lékařskou zprávu o druhu a stupni postižení dítěte.

(2) Děti se do předškolních zařízení přijímají k začátku školního roku. Pokud je v předškolním zařízení volné místo, mohou se děti přijímat i v průběhu školního roku.

(3) Do předškolních zařízení se přednostně přijímají děti, které mají v následujícím školním roce zahájit povinnou školní docházku, a děti starší 3 let, které byly v péči jeslí. Děti z oddělení jeslí společného zařízení se přerazují do tříd mateřské školy téhož zařízení.

(4) Do předškolních zařízení mohou být přijaty též děti, kterým byl po dovršení šestého roku věku odložen začátek školní docházky o jeden rok. ⁶⁾

(5) Do předškolních zařízení, s výjimkou dětského útulku, a do přípravného oddělení přijímá děti ředitelka předškolního zařízení. Do dětského útulku přijímá děti pěstounka. Není-li možno přijmout pro nedostatek místa všechny přihlášené děti, rozhoduje o jejich přijetí místní národní výbor; ⁷⁾ pokud jde o mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči, rozhoduje o přijímání dětí národní výbor příslušný podle sídla školy. Při rozhodování o přijetí národní výbor přihlédne ke společenské potřebě a k sociálním a výchovným zřetelům.

(6) V místech, kde nejsou zřízeny jesle, může mateřská škola přijímat i děti ve věku od 2 let, jestliže zákonní zástupci lékařskou zprávou prokáží, že dítě je dostatečně vyspělé a způsobilé navštěvovat mateřskou školu. V této mateřské škole může být nejvýše 5 dětí ve věku od 2 do 3 let.

(7) Při zahájení docházky dítěte do předškolního zařízení předloží jeho zákonní zástupci lékařskou zprávu obvodního dětského lékaře o tom, že dítě může docházet do předškolního zařízení, a písemné prohlášení zákonných zástupců, že okresní hygienik nebo ošetřující lékař nenařídil dítěti karanténní opatření a že dítě v posledním týdnu nepřišlo do styku s osobami, které onemocněly přenosnou nemocí.

(8) Děti docházejí zpravidla do předškolního zařízení, v jehož obvodu bydlí; ⁸⁾ v odůvodněných případech mohou navštěvovat předškolní zařízení mimo stanovený obvod, například v blízkosti pracoviště zákonných zástupců, ze zdravotních důvodů apod.

§ 6

Docházka dětí a ukončování docházky

(1) Nemůže-li dítě do předškolního zařízení docházet, jsou zákonní zástupci povinni oznámit předškolnímu zařízení příčinu jeho nepřítomnosti neprodleně, nejpozději do 2 dnů. Zákonní zástupci jsou též povinni oznámit, že dítě bude do předškolního zařízení opět docházet.

(2) Po nepřítomnosti pro nemoc dítěte, v ostatních případech po nepřítomnosti delší než 14 dnů, jsou zákonní zástupci povinni předložit lékařskou zprávu obvodního dětského lékaře o tom, že dítě může opět docházet do předškolního zařízení.

(3) Předem známou nepřítomnost dítěte oznámí zákonní zástupci písemně; oznámení o nepřítomnosti dítěte předají učitelce, při nepřítomnosti přesahující 1 týden ředitelce předškolního zařízení.

(4) Zákonní zástupci dbají, aby dítě docházelo do předškolního zařízení pravidelně a včas. Hodinu odchodu dítěte z předškolního zařízení dohodnou zákonní zástupci v mateřské škole s učitelkou, v oddělení jeslí s dětskou sestrou, v dětském útulku s pěstovankou.

(5) Docházku dítěte do předškolního zařízení může místní národní výbor po předcházejícím písemném upozornění zákonných zástupců ukončit, jestliže dítě bez písemné omluvy zákonných zástupců nejméně 14 dní do předškolního zařízení nedochází, nebo jestliže je v předškolním zařízení nedostatek místa a matka dítěte, pěstovanka nebo jiná osoba, která má dítě v péči (dále jen "matka"), ukončila pracovní poměr nebo poměr obdobný pracovnímu poměru nebo čerpá mateřskou dovolenou nebo další mateřskou dovolenou, nebo jí organizace poskytla pracovní volno delší než 3 měsíce. Čerpá-li matka mateřskou dovolenou, může se docházka dítěte do předškolního zařízení ukončit až po 6 týdnech od narození mladšího dítěte.

§ 7

Provoz předškolních zařízení

(1) Dobu provozu stanoví ředitelka předškolního zařízení se souhlasem národního výboru, který předškolní zařízení zřídil. Předškolní zařízení s celodenní péčí jsou v provozu v pracovní dny 8 až 12 hodin; délka pobytu dítěte v předškolním zařízení musí odpovídat požadavkům správné životosprávy dítěte a pracovní době zákonných zástupců.

(2) O volných sobotách je předškolní zařízení v provozu, přihlásí-li zákonní zástupci, kteří mají pracovní dobu určenou i na volné soboty, k pravidelné docházce nejméně 10 dětí. V místech, kde je více předškolních zařízení téhož druhu, určí národní výbor, který zařízení odborně vede, které předškolní zařízení bude o sobotách v provozu.

(3) Internátní předškolní zařízení jsou v provozu od pondělí do pátku nebo nepřetržitě.

(4) Provoz předškolních zařízení se přiměřeně omezí nebo podle potřeby přeruší v červenci nebo v srpnu, popřípadě v obou měsících, a to nejméně na dobu 2 týdnů. V místech, kde je více předškolních zařízení téhož druhu, soustřeďují se děti do některého z nich; provoz tohoto zařízení se přeruší, dochází-li denně po dobu 1 týdne méně než 15 dětí. Výjimku v odůvodněných případech povoluje národní výbor, který předškolní zařízení odborně vede.

(5) Přípravná oddělení jsou v provozu od 1. února do 30. června. Děti do přípravných oddělení docházejí nejméně jednou týdně na 2 až 3 hodiny.

(6) Dětský útulek je v provozu po celý rok nebo jako zařízení sezónní po dobu špičkových zemědělských prací.

(7) Rozsah omezení provozu předškolních zařízení a jeho přerušování stanoví na návrh ředitelky národní výbor, který předškolní zařízení odborně vede.

§ 8

Předškolní výchova

(1) Předškolní výchova v předškolních zařízeních se řídí programem výchovné práce pro jesle a mateřské školy, který vydává ministerstvo školství České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České socialistické republiky.

(2) Do programu výchovné práce zvláštní mateřské školy se začleňuje individuální logopedická péče v rozsahu 3 hodin denně v každé třídě. Individuální logopedickou péči zajišťují pracovníci s logopedickou kvalifikací.

(3) Předškolní zařízení mohou poskytovat zákonným zástupcům dětí, které nemohou do těchto zařízení docházet, poradenskou službu při výchově dětí.

§ 9

Péče o zdraví a bezpečnost dětí

(1) V péči o zdraví a bezpečnost dětí se pracovníce předškolních zařízení řídí obecně závaznými právními předpisy, ⁹⁾ pokud dále není stanoveno jinak.

(2) V péči o zdraví dětí, o zdravé výchovné prostředí a vytváření příznivých podmínek pro zdravý vývoj dětí spolupracují předškolní zařízení se školním lékařem.

(3) V předškolních zařízeních se děti stravují; k tomu účelu zřizuje místní národní výbor školní jídelnu. O stravování dětí v dětském útulku rozhodne místní národní výbor. Pokud se děti v dětském útulku stravují, řídí se stravování předpisy o školním stravování. ¹⁰⁾

(4) Při předškolní výchově zajišťuje bezpečnost dětí zapsaných ve třídě mateřské školy učitelka, v oddělení jeslí dětská sestra a v dětském útulku pěstounka. Při vycházce zajišťuje bezpečnost 20 dětí mladších 5 let nebo 25 dětí starších jedna pracovníce mateřské školy, společného zařízení nebo dětského útulku; při vyšším počtu dětí doprovází třídu nebo oddělení další pracovníce předškolního zařízení. Při vycházce v mateřských školách pro děti vyžadující zvláštní péči zajišťuje jedna pracovníce bezpečnost všech dětí zapsaných ve třídě.

(5) Učitelky, dětské sestry nebo pěstounky předškolních zařízení odpovídají za bezpečnost dětí při předškolní výchově až do doby, než je předají jiné pracovníci předškolního zařízení, zákonným zástupcům nebo jimi pověřeným osobám. Pověřeným osobám předá učitelka, dětská sestra nebo pěstounka dítě jen na základě písemného zmocnění.

§ 10**Závěrečná a přechodná ustanovení**

(1) Ustanovení § 2 odst. 1, odst. 2 s výjimkou poslední věty, § 2 odst. 3, § 2 odst. 5, § 2 odst. 6, § 2 odst. 7, § 4 odst. 4, § 5 odst. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, § 6 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 7 odst. 1, 2, 3, 4, 6, 7, § 8 odst. 1, 3, § 9 odst. 1, 2, 3, 4, 5, a § 10 odst. 2 se vztahují též na předškolní zařízení zřizovaná a hospodářsky zabezpečovaná socialistickými organizacemi. ¹⁾

(2) Dosavadní mateřské školy s třídami pro děti od 1 roku se počínaje dnem 1. září 1980 přemění na společná zařízení podle ustanovení § 4 odst. 3, pokud v nich bude zapsáno nejméně 16 dětí ve věku do 3 let, nebo na mateřské školy pro děti od 2 let věku podle ustanovení § 4 odst. 2.

§ 11**Zrušovací ustanovení**

(1) Od účinnosti této vyhlášky pozbývá platnosti vládní vyhláška ze dne 28. června 1961 č. 72/1961 Sb., o zřizování jeslí a mateřských škol ve společných budovách.

(2) Zrušují se

1. organizační směrnice pro mateřské školy a dětské útulky ze dne 27. února 1968 čj. 8670/68, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury a informací roč. 1968, str. 137, oznámené v částce 12/1968 Sb., ve znění směrnice ze dne 8. července 1969 čj. 22 021/69-I/2, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1969, str. 85, oznámené v částce 30/1969 Sb., směrnice ze dne 28. prosince 1971 čj. 29 893/71 - 201, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1972, str. 14, oznámené v částce 6/1972 Sb., a směrnice ze dne 3. srpna 1976 čj. 22 258/76-201, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1976, str. 154, oznámené v částce 20/1976 Sb.,
2. směrnice ministerstva školství a kultury a ministerstva zdravotnictví ze dne 28. května 1962 čj. 25 431/62-I/3 "Jesle-mateřská škola, úprava některých pracovních a jiných poměrů", uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1962, str. 241,
3. § 2 písm. a) bod 1., písm. b) bod 1. až 3., písm. c) bod 1., písm. d) bod 1. a 2., písm. e) bod 1. a 2., písm. f) bod 1. až 3. a § 6 směrnic ministerstva školství České socialistické republiky o organizaci škol a výchovných zařízení pro mládež vyžadující zvláštní péči a o zařazování dětí a mládeže do těchto zařízení ze dne 29. prosince 1974 čj. 34 070/74-201, uveřejněných ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1975, str. 1, oznámených v částce 3/1975 Sbirky zákonů.

§ 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1980.

Ministr:

Vondruška v. r.

- 1) § 5 až 7 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních.
- 2) § 5 odst. 2 zákona č. 76/1978 Sb.
- 3) § 5 odst. 3 zákona č. 76/1978 Sb.
- 4) § 6 odst. 2 zákona č. 76/1978 Sb.
- 5) § 5 odst. 4 zákona č. 76/1978 Sb.
- 6) § 34 odst. 1 zákona č. 63/1978 Sb., o opatření v soustavě základních a středních škol.
§ 10 odst. 1 zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství.
- 7) § 5 odst. 3 a § 6 zákona č. 77/1978 Sb.
- 8) § 8 zákona č. 77/1978 Sb.
- 9) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.
§ 422 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.
§ 170 až 175 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Směrnice ministerstva školství České socialistické republiky o školním stravování ze dne 1. září 1975 čj. 23 687/75-403, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury, roč. 1975, str. 145, oznámené v částce 26/1975 Sb.
- 11) Nařízení vlády České socialistické republiky č. 92/1978 Sb., o zřizování a provozu předškolních zařízení socialistickými organizacemi.

